

שיעורי חינוך

מראש הישיבה שליט"א

עצות פרקטיות והדרכה להורים, מלמדים, מחנכים ומחנכות

פרשת ויצא
שנת תשפ"ד

גליון
ל"ד

שיעורי חינוך

יום ראשון פרשת דברים התשפ"ג - קריית ברסלב - ליבערטי יע"א

• מלמד עם לב

ולהשתדל שהמוסד או הקעמפ פן יסתדר אתם.

אי אפשר לעשות מטה כמו בסדום!

בסדום היו נוהגים, אם בא ארח לסדום היו משכיבים אותו בכח על מטה, ואם הוא היה אדם גבוה היו משכיבים אותו על מטה קטנה, והרגלים שהיו בולטות מהמטה היו הרשעים פורתים, ואם הוא היה אדם נמוך היו הסדומיים משכיבים אותו על מטה ארקה, תפסו בו בידים וברגלים ומתחו אותו עד שמת מיסורים. (סנהדרין קט:).

אי אפשר לעשות מטה כמו שהיה בסדום! מלמד ומורה צריכים לדעת, נכון שקובעים 'סדר יום', עכשו מתפללים ועכשו לומדים, אבל צריך שיהיה גם לב יהודי, צריכים להבין שיש ילדים שהם יוצאי דפן, הם לא מתאימים למסגרת הזאת, עם הילד הזה צריכים להתנהג אחרת, אותו ילד שבא פמה דקות מאחר, מעמידים פנים כאלו שלא ראו את זה.

אני מוכן להיות התקיף

לא מדבר פאן בילד שרוצה להפריע. ילד שמפריע בפתה, צריכים לבדר מה מפריע לו וגורם לו להתנהג פכה בפתה, צריכים גם להיות תקיף, ואני מוכן להיות התקיף.

בשבוע שעבר קראו לי, ודברתי אל הילדים קצת בתקיפות, אני <<<

אני גם הייתי מאחר לטיולים!
היה לי חבר מאוד קרוב, יתום, שבתחלת התקרבותי לרבנו ז"ל, הייתי הולך יחד איתו בכל יום לפנות בקר להתבודדות, כשנהייתי מלמד הוא אמר לי: "יואל"ש אני מבקש ממך ברחמים, שלא תהרס את הילדים שמאחרים תמיד בחמש דקות. המלמדים צועקים על הילדים: 'אם זה היה טיול גם היית מגיע מאחר?!' - דע לה שזה לא פה, כי בילדותי הייתי טיפוס מאחר, והייתי גם מאחר לטיולים! להכל הייתי מאחר!!".

אני רוצה להביע בזה למלמדים ולמורות, שבמוסד וקעמפ אמנם מרחמים לעשות מסגרת וזמנים לכל דבר, אבל המלמדים והמורות צריכים לזכור שהילדים הם לא מכונות, ילדים הם לא ארגזים, "אחרת - עכשו אתה מקבל קנס..." מרחח להיות לב, צריכים לחשב לבד: 'אולי הילד הזה לא מסגל להיות בזמן'.

אם אני הייתי הילד שבא מאחר, היו צריכים להעניש אותי, כי אני מסגל להיות בזמן, בדרך כלל אני בא בזמן, ואם אני לא בא בזמן, זהו האופן שמדברים אלי, אפשר להגיד לי: "אם תהיה בזמן תוכל לבוא לטיול, ואם לא - אז לא", וזה יזכיר לי להיות בזמן, אבל יש ילדים שלא יכולים להיות בזמן [אני לא יודע איך זה קורה, ולא מחפשים פאן להאשים את אף אחד], ואצל הילדים מסוג זה אנחנו צריכים לעצם עינים,

בעזרת השם יתברך אנו מסיימים את חציו השני של השעור שמסר ראש הישיבה שליט"א למחנכים ביום ראשון פרשת דברים התשפ"ג בקריית ברסלב - ליבערטי יע"א

הבת לא רוצה להגיע בזמן!?

המנהלת כתבה לי שתלמידה אחת נגשה אליה בקעמפ ואמרה לה בכאב: "יש לי בעיה, אני טפוס מאחר, אני לא מצליחה להיות בזמן, ועכשו בקעמפ שצריכים להיות עוד פעם בזמן ועוד פעם בזמן, זה מאוד שובר אותי לראות שאני לא מצליחה להגיע בזמן, ואני מקבלת בכל פעם עוד הוכחה שאני לא אדם נורמלי מן השורה..."

באו נכנס לראש של הבת, ובאו נכנס לראש של המדריכה; המדריכה חושבת: 'קבענו כללים (כך מתנהל מוסד, הכל הולך עם מערכת יבשה של כללים) שכל התלמידות צריכות להיות בזמן, ותלמידה שאינה מוכנה בזמן צריכה לקבל ענש', אבל אם נכנסים לראש של הבת, כל התמונה שונה, בזה שנותנים לה ענש היא לא לומדת להגיע בזמן, להפה זה מוכיח לה עוד פעם שהיא באמת לא יכולה להיות בזמן! היא נהית עוד יותר שבורה, וכי היא לא רוצה להיות בזמן! - היא רוצה להיות בזמן! היא פשוט לא יכולה! אין לה משג איך מגיעים בזמן.

אתו, אבל אם אני פוגש אותו בבית הפנסת, בארוע, בחנות - אני לא מכיר אותו, זה כל כך מגעיל! כשפוגשים ילד מחוץ למסגרת הפתח צריכים גם לדבר אתו, תגיד לו: **"שבת שלום"**, **"מה שלומך?!"** הוא הרי הילד שלך!

מלמד, מורה, הוא לא מוכנה שעובדת בחצי שעה הזאת ואחר כך היא נכבית.

להבדיל אצל הגויים זה הולך כך; אצל אלו שעובדים בחברת הצלה הגויית, יש לכל עובד את השעות שלו, שאם מתקבלת קריאה באותו זמן הוא צריך לבוא להציל את חיי האדם, ואפשר לראות שכשעובדות השעות שלו אז הכל נגמר, ואפילו שתכנס קריאה שפה ברחוב קבל מישהו התקף לב, הוא ישאר לשבת ברכב שלו, וימשיך לשחק עם הטלפון, **"עכשו זה כבר אחרי הזמן שלי"**, אבל אתה יכול לרוץ ולהציל חיים?! - **"לא! עכשו זה לא הזמן שלי, ואני לא אתכוּפף לעזר לשני!"**

זה אצל אמות העולם, אבל אצל יהודים זה שונה, המלמד והמורה הם כמו האמא לילדים, אם אתה פוגש ילד מחוץ לפתח תן לו חיוך, תן לו לטפה.

השם יתברך יעזר שנכניס קצת לב בילדים, כמו הטבח שהלך ובשל שתי ביצים במיחד בשביל הילד שזרק עליו ביצה רכה לתוך הפרצוף, [הספור הובא בגליון בשבוע שעבר], הבחור ההוא (היום הוא התחתן כבר והקים משפחה יפה) אמר לי: **"הטבח הזה הציל לי את החיים! כשזרקתי את הביצה על הטבח לא היתה לי פוּנה רעה, הייתי פשוט רעב מאוד, והיה מגיע לי שיזרקו אותי מהתלמוד תורה, ואחר כך היה מתר לי כבר להוריד את הפאות שלי פי זרקו אותי מהתלמוד תורה... אבל הטבח הזה חשב עלי עם לב, הוא חשב: 'אולי הילד רעב, אולי אין לילד אכל בבית!'"**

התשובה היא: זה לא תלוי בילדים זה תלוי בהורים!

ישנם ילדים הבאים לתלמוד תורה ולבית החנוך והם עוד לא שמעו אף פעם בבית את המלים: **"חייבים לשמע בקול אבא!"** מספן הוא חי בג'ונגל, ברחוב; ולכן צריכים המלמד או המורה לחנך את הילד, ולהגיד לו עוד פעם ועוד פעם שצריכים לצית.

היה כדאי השלוש אלף דולר!

אני מקנה שאתם יודעים את הזכות שלכם שאתם מתעסקים עם נשמות ישראל. אין דבר יותר גדול מזה, אין דבר יותר גדול מללמד עם ילדי ישראל, ולתת מלה טובה, לטפה, וחיוך לילד.

כשאני בא לבית הפנסת מתאספים כל הילדים סביבי, כלם מותחים את הראש ומחפשים שאני אתן להם מלה טובה... הילד לא נהיה שבע עד שאני משוחח אתו, ילד מחכה שמישהו יסתכל עליו, שמישהו ישאל אותו: **"אה! מה שלומך?" "מה נשמע?" "איך עברה עליך השבת?" "אתה אוהב את התלמוד תורה?"** - אחר כך הוא מיד חוזר לשחק. אצל בנות זה עוד יותר קל, אפשר להגיד להן: **"את לבושה כל כך יפה"**, **"את כל כך עדינה"**.

אבא ששלח את בתו השנה לקעמפ, תלמידה בוגרת בת שש עשרה שבע עשרה אומר לי: **"הבת שלי מתקשרת אלי ואומרת לי שאמרו לה ש'היא נראית מאוד עדין'",** והאבא אומר לי: **"כבר היה שנה לי כל השלש אלף דולר ששלמתי לקעמפ, הבת שלי נהייתה כל כך שמחה מזה!"** - מה כבר אמרו לה? שהיא נראית מאוד טוב, עדין ויפה, וזה ממש משנה בן אדם.

צריכים לתת מלים טובות לילד; שהמוסדות לא יתנהלו כמו מוכנה אוטומטית.

זו לא מוכנה שנכבית

יש דבר טפשי בין המלמדים והמורות, שלא מדברים עם הילדים; כשאני עובד עם הילד אני מדבר

מקנה שהמצב השתפר, ואני מוכן שיקראו לי עוד פעם להיות התקיף. אני לא ר'אש הישיבה' כאן כדי שיאהבו אותי, לי גם טוב אפילו שאף אחד לא רוצה קשר אתי, ושכולם יגידו 'ראש הישיבה הוא תקיף', אני לא מחפש שיתנו לי תשומת לב, הרבה פעמים הורים מפתחים להגיד לילד: **"תכנס למטה"**, אולי הילד לא יאהב אותי, אולי אני לא אהיה אמא טובה, ברוך השם שאני לא צריך תשומת לב מהילדים שלי, יש לי מספיק תשומת לב ממני בעצמי, ואני עושה עם הילדים שלי את מה שזכונ לעשות. זה לא משמח אותי אם הילדים שלי אומרים לי: **"וואו, אבא, אתה אבא טוב!"**, אני נותן להם את תשומת הלב, ואומר להם: **"אתה ילד טוב!"**

אותו דבר צריך להיות עם מלמדים ומורות, שהם צריכים להיות חזקים מאד בעצמם ולדעת שהם עושים את מה שהם צריכים לעשות, ואי אפשר לחכות שיתנו להם תשומת לב, שהילד יגיד שאני טוב, צריכים לחפש איך לתת לילדים מלים טובות, אולי אין לילדים הורים שאומרים להם מלים טובות.

בכל אופן, אני מוכן לבוא ולעזר כשצריכים להיות תקיפים, אבל ממכם אני מבקש שיהיה לב, לב, לב.

למה הילדים לא שומעים בקולי?

אולי הילד לא אשם בהתנהגות שלו, אולי אין לו אבא ואמא, אולי הם מראים את עצמם כאנשים שעושים חסד לאחרים, אבל עם הילדים שלהם הם לא עושים כלום, אולי הילד לא שמע בבית אף פעם את המלה 'לא', הוא לא שמע אף פעם כזה משג שלא מדברים כשאמא מדברת, שיש משג של 'דרך ארץ'.

היום בבקר ספר לי אברהם, שהיו לו אורחים בשבת, משפחה התארכה אצלו, והארח נענה ואמר לו: **"איך יתכן שהילדים שלך שומעים בקולך, והילדים שלי לא שומעים בקולי?"** -

• מלמד עם לב

חדש, היא אומרת לאמה: 'אמא, אל תתכופפי', 'אמא, אני יעשה את זה'.

אני רוצה שאת זה תחדירו בילדים, שידעו שלעזר לאמא זו מצוה גדולה מאוד.

יעזר השם יתברך שתהיה לכם הצלחה גדולה, אמן.

למוסדות אחרים, אומר לי השבוע אברך: **"הכנסתי את בתי הקטנה בבית פיגא, והיא נהייתה ממש אדם חדש, ילדה אחרת, במשך כל השנה היא עסוקה רק עם החברות שלה, והאמא היא פלום בעיניה, הכל זה בשביל החברות, חברה פלוגנית וחברה אלמונית וחברה פלמונית... מאז שהיא לומדת בבית פיגא נהיה אצלה משג**

ללמד את הילד מהי אמא

אני רוצה לחזק אתכם שתמשיכו הלאה עם העבודה הקדושה שלכם, שתלמדו את הילדים מדות טובות, ומהי אמא.

כאן בקעמפ יש כמה משפחות שבאו לקיץ לקעמפ שלנו, שבמשך כל השנה הם שולחים את הילדים

מכתבים בעניני חינוך

מאת ראש הישיבה שליט"א

מתי מוציאים ילדים מהתלמוד תורה בלי בטול תורה?

שאלה:

לכבוד ראש הישיבה שליט"א,

רציתי לשאל לגבי להוציא את הילדים שלי מהתלמוד תורה או מהישיבה, כדי ללכת למקומות של חיוזוק ברוחניות.

אני גר בארץ ישראל, ובכל כמה חודשים אני נוסע לצפון להתפלל בקברי צדיקים, או לפעמים למקומות אחרים כדי לקבל חזוק, למשל בשראש הישיבה שליט"א מגיע לארץ ישראל, והילדים שלי מאד רוצים לבוא אתי, במיוחד בני בן החמש עשרה.

בכל פעם אני בספק גדול מה לעשות, אני יודע שהם מאד אוהבים את התלמוד תורה והישיבה, הם לומדים בהתמדה, שזה באמת הדבר הכי גדול מהכל, ו"תלמוד תורה בנגד בלם", אני מרגיש גרוע מאד להוציא אותם ולהפריע להם ללמוד, אבל מצד שני יכול להיות שזה יתן להם חזוק וכוחות חדשים שיוכלו להתחזק עוד יותר בתלמוד.

גדלתי עם הורים קפדניים שאף פעם לא הרשו לי ללכת לשום מקום בזמן שהיה סדר התלמוד בישיבה, אפילו לבנות לא הרשו להחסיר מבית הספר. אבל אני לא יודע מהי הדרך הנכונה בענין, מתי בן מצדק להוציא את הילד מהתלמוד תורה או הישיבה, ומתי לא?

יישר כח

תשובה:

בעזרת ה' יתברך - יום ד' פרשת בהעלותך, ט"ז סיון, שנת ה'תשפ"ב

לכבוד ... נרו יאיר

קבלתי את מכתבך.

לך לקברי צדיקים עם הילדים שלך.

רבנו אומר (ספר המדות אות צדיק, סימן קעג):

"על ידי השתטחות על קברי הצדיקים הקדוש ברוך הוא עושה לו טובות, אף על פי שאינו ראוי לכך".

ללכת לקברי צדיקים להתפלל עם הילדים שלך זה לא בטול תורה; להפך, תפנס בהם אהבה ללמד. בנכות הצדיקים הם יהיו יהודים כשרים, הם יגדלו צדיקים גדולים.

סבי, הרב מקארלסבורג זכרונו לברכה - היה לוקח אותי בתור ילד למקומות הקדושים. הוא היה הולך בכל ערב ראש חודש לקרית יואל לציונו של הרב הקדוש מסאטמר זכותו יגן עלינו, תמיד הייתי הולך איתו, כמו כן הייתי הולך איתו למירון לתנא הקדוש רבי שמעון בר יוחאי, ושם נסענו לכל הצדיקים הקדושים בצפת ובטבריה.

כמו כן זכיתי לנסע איתו לפולין לצדיק הקדוש רבי אלימלך מליזענסק זכותו יגן עלינו ולכל הצדיקים שטמונים בפולין. גם באוקראינה; הוא לקח אותי בתור בחור צעיר לאומן לציונו של רבנו ז"ל, ולמען כבודו לציונו של הצדיק הקדוש, אור שבעת הימים, הבעל שם טוב הקדוש זכותו יגן עלינו, וכן הלאה.

סבי לא בטל רגע אחד מלמוד התורה, ובכל זאת הוא היה נוסע בתדירות לקברי צדיקים להתפלל ולפעל ישועות.

אתה יכול לעשות שנה יהיה בזמנים שמתאימים לילדים שהם לא יחסירו מהתלמוד תורה.

השם יעזר שתצליח בכל הענינים.

...
(קונטרס עצתו אמונה 260 - פרשת שלח (באר"י קרח) תשפ"ב)

האם לשים דגש על לימוד לשון הקדש עם הילדים?

שאלה:

לכבוד ראש הישיבה שליט"א,

יישר כח גדול על השעורים הנפלאים שהם ממש "מחיה נפשות", כפי שראש הישיבה שליט"א אומר בשם מוהרא"ש זכותו יגן עלינו שבמקומות מסוימים מתפארים שאצלם היה כזו צפיפות ממש סכנת נפשות, אבל אצלנו אולי אין את הצפיפות הגדולה, אבל זה ממש מחיה נפשות.

אני מלמד ובשנה הבאה עומדים להתחיל ללמד בתלמוד תורה שלנו "שרשים ושמושים", כלומר הולכים ללמוד עם הילדים לשון הקדש, לחלק את המלים לפי השרש, ולאחר מכן את השמושים לפני ואחרי. למעשה יש כאלה שחולקים על המהלך החדש

שִׂאכְנֵי לְתַלְמוּד תּוֹרָה יְלָדִים שֶׁל בְּעֵלֵי תְּשׁוּבָה?

שאלה:

לכבוד ראש הישיבה שליט"א,

אני מנהל בתלמוד תורה, בשבוע האחרון הגיע אלי יהודי חרדי, בעל תשובה מארץ ישראל, והוא רוצה להכניס את הילדים שלו אצלנו. דברתי עם הילדים שלו, הם נראים ילדים טובים, אבל אני לא יודע איזה חנוך הם קבלו לפני שהם הגיעו לכאן, שאכניס אותם?

יישר כח.

תשובה:

בעזרת ה' יתברך - יום א' פּרשת ברכה, י"ג תשרי, שנת תשפ"ב.

לכבוד... גרו יאיר.

קבלתי את מכתבך.

בונדאי שתכניס אותם; מה אני יותר טובים מהם? הלוואי שגם אני נחזור בתשובה, שאנחנו גם נהיה בעלי תשובה. כל אלו שמתגאים על יהודים ולא מכניסים ילדים ממשפחות כאלו, אלא רק סוג משפחות כאלו - הם עתידים לתן את הדין, הם יצטרכו לתרץ את עצמם על נשמות ישראל שמתגוללות ברחובות, כמו שירמיהו הנביא מקונן (איכה ד, א-ב): "תשתפכנה אבני קודש בראש כל חוצות, בני ציון היקרים המסלאים בפז".

אם תזנה בכבודם הקדוש ברוך הוא ישמר על ילדיך.

חג שמח.

...

(קונטרס עצתו אמונה 822 - פרשת וירא)

(תשפ"ב)

הקדוש ברוך הוא ברא את העולם, הוא מנהיג את העולם, הוא עשה הכל, הוא עושה הכל והוא יעשה הכל, אין שום דבר חוץ ממנו, הכל זה רק לבוש שלו - זה דעת; אם יש את טפת הדעת הזאת - יש כבר ממילא הכל.

כשאתה מגיע לתלמוד תורה ללמד עם הילדים זאת צריכה להיות המטרה היחידה שלך: להכניס בהם אמונה בהשם יתברך, להטביע בהם יראת שמים, שהם יפחדו מהשם יתברך; תשרש בהם לאהב את השם יתברך.

סדר היום בתלמוד תורה מחלק לכמה דברים; להתפלל עם הילדים, לאכל עם הילדים, לכתב עם הילדים, ללמד עם הילדים, לספר להם ספורים, אבל הכל צריך להיות במטרה אחת: שהם ידעו שיש בורא עולם!

אם אומרים לך ללמד שרשים וכו' - תעשה את זה, אבל זה לא העקר. שלא לדבר פשרוצים ללמד עם ילדים דקדוק, זה בונדאי מיתר. רבנו אומר בפרוש (שיחות הר"ן, סימן רלה): "בשביל זה עזבו העולם חכמות הדקדוק ואינם עוסקים בו כלל. פי דקדוק אין צריכין כלל", העולם כבר עזב את לימוד דקדוק, פי אין בזה צורך לעבודת השם.

השם יעזר שתצליח בכל הענינים.

...

(קונטרס עצתו אמונה 852 - פרשת נשא)

(העלותך באר"י תשפ"ב)

הזה ואומרים שצריכים לתת לילדים לקלט בעצמם לשון הקדש כמו שהם קולטים דברים אחרים, הם רק מתבלבלים מללמד שרשים וזה גורם אחר כך לקשיים.

היות ואני עובד שם אני ממילא צריך לעשות את זה, אין לי סמכות להתערב בזה, השאלה שלי היא רק האם אני צריך להשקיע בזה בוחות ולשים דגש על זה, או לעשות את זה יותר בעבודה טכנית שצריכה להעשות, ולא להתעבב על זה.

כמו כן אני סקרן לדעת האם ב"היכל הקדש" יש את סוג התלמוד הזה עם הילדים.

יישר כח

תשובה:

בעזרת ה' יתברך - יום ה' פּרשת במדבר, ג' סיון, מ"ז לעמר, שנת ה'תשפ"ב

לכבוד... גרו יאיר

קבלתי את מכתבך.

אנחנו לומדים בדרך הישנה כפי שהצדיקים הקדושים קבעו איך ללמד עם ילדים קדושים, תינוקות של בית רבן שלא טעמו טעם חטא, אנחנו לא עושים שום דברים חדשים. אתה תשים דגש להכניס בילדים אמונה ויראת שמים, כל הדברים האחרים הם מאד טובים ויפים - רק אם יש אמונה ויראת שמים, בלי אמונה ויראת שמים אין כלום.

חכמינו זכרונם לברכה אומרים (נדרים מא.): "דדא ביה כולא ביה", מי שיש לו דעת יש לו הכל, "דלא דא בי ה מה ביה", מי שאין לו דעת - אין לו כלום; מה זה דעת? אמונה; מי שיודע שהכל זה הקדוש ברוך הוא,

לקבלת הנליון מדי שבוע יש לשלוח אימייל ל: jhbul1234@gmail.com

קול ברסלב

קוואל פון חיזוק (נשים)

שיעורים; סיפורי תפילה; מתכונים; ועוד

079-704-0069

ארצות הברית 212-444-9169 / 845-351-9060 / אנגליה 03303502363

קנדה 438-320-9090

...

קול ברסלב

שיעורים; חיזוק יומי; ניגונים; סיפורי תפילה ועוד

079-704-0066

ארצות הברית 212-444-9191 / 845-351-0910 / אנגליה 03303502361

קנדה 4383008080 / בלגיה 3235003461 / ארגנטינה 11552354370

מייל חיזוק יומי chizikyomi@gmail.com